

Toimintakertomus 2013

EK:n toimintakertomus 2013

Sisältö

3	Vuoden 2013 aikana tapahtunutta
4	Elinkeinoelämän keskusliitto EK
6	Henkilöstökertomus
7	Talouspolitiikka
8	Työmarkkinat
9	Infra ja ympäristö
10	Kilpailukyky ja kasvu
11	Yrityslainsäädäntö
12	PK-yritykset
13	Viestintä
14	Yhtiöt
15	Toimitusjohtajan puheenvuoro
16	EK:n jäsenliitot vuoden 2013 lopussa
16	EK:n hallitus 2013
17	EK:n edustajisto 2013

Vuoden 2013 aikana tapahtunutta

- Maailmantalous kasvoi kertomusvuonna kohtalaisesti, ja myös USA:n talous piristyi.
- Eurokriisin tyyntymisestä ja finanssimarkkinoiden rauhoittumisesta huolimatta Euroopan kriisimaiden taloudet supistuivat edelleen.
- Suomen BKT laski toista vuotta peräkkäin, ja työllisyys kääntyi kasvuun vuoden aikana.
- Julkista taloutta tasapainotettiin laajoilla veronkorotuksilla, jotka vaikuttivat kielteisesti yritysten toimintaympäristöön ja talouskasvuun. Monet verotusta kiristävät toimet onnistuttiin kuitenkin torjumaan. Kireään työn verotukseen ei saatu helpotusta.
- EK:n pitkäaikainen tavoite yhteisöveron tuntuvasta laskusta toteutui, kun hallitus päätti laskea verokannan 20 prosenttiin vuoden 2014 alusta.
- Syksyllä syntynyt kolmivuotinen, kattava ja maltillinen työmarkkinaratkaisu, työllisyys- ja kasvusopimus, tuo vakautta talouteen. Sopimuksen syntyä tasoitti alkuvuodesta saavutettu yhteisymmärrys uudesta osaamisen kehittämisen toimintamallista.
- Työeläkeuudistuksen tavoitteita tarkennettiin ja samalla nopeutettiin neuvottelujen aikataulua. Neuvottelut tulee saada päätökseen syksyyn 2014 mennessä.
- EK laati yhteistyössä jäsenliittojen kanssa oman mallinsa tulevaisuuden energia- ja ilmastopolitiikasta ja viestitti sen kansalliseen ja EU:n päätöksentekoon.
- EK osallistui keskeisenä toimijana valmisteluun, jonka tuloksena Finpron toiminta keskitetään julkiseen palvelutehtävään ja markkinaehtoiset konsulttipalvelut eriytetään konsultti-yhtiöksi.
- Kilpailu- ja kuntalakiin hyväksyttiin muutokset, joilla puututaan yksityisen ja julkisen elinkeinotoiminnan välisiin neutraliteettiongelmiin. EK ajoi muutoksia ja vaikutti keskeisesti uudistusten valmisteluun.
- EK julkaisi vuoden lopussa markkinaosapuolten kanssa yhdessä laaditut malliehdot yritysten joukkolainoille rahoituksen saatavuuden parantamiseksi ja liikkeeseenlaskujen kustannustehokkuuden lisäämiseksi.
- Merenkulun tulevaa kustannusnou-sua saatiin hieman kevennetyksi, kun maan hallitus päätti rikkikustannusten osittaisesta kompensoimisesta.
- EK uudisti strategiansa ja kirkasti samalla työnjakoa keskusliiton ja toimialaliittojen välillä.

Elinkeinoelämän keskusliitto EK

Strategia ja liittoyhteisön työnjako uusiksi

EK:lla oli kertomusvuoden lopussa kaikkiaan 15 690 jäsenyritystä ja -yhteisöä. Niiden palveluksessa työskenteli 959 300 henkilöä. Jäsenyrityksistä oli pk-yrityksiä 96 prosenttia. Jäsenliittoja oli 27 eli saman verran kuin edellisvuoden lopussa.

Puheenjohtajan ja toimitusjohtajan johdolla uudistettiin EK:n strategia ja sen toimeenpanomalli. Samalla pyrittiin kirkastamaan työnjako EK:n ja toimialaliittojen välillä sekä uudistamaan liittoyhteisön kannanmuodostusprosessi.

Yhteistyössä jäsenliittojen kanssa tehtävät luokiteltiin EK-vetoiisiin ja liittovetoiisiin. EK:n ydintehtäviksi sovittiin alueet, joilla EK:lla on kansallista huippua edustava osaaminen ja joilla liitot eivät toimi juuri lainkaan.

Työnjaon rinnalla selkiytettiin ja uudistettiin EK:n ja liittoyhteisön kannanmuodostusta. Liittoyhteisössä sovittiin periaatteista, joita noudatetaan kantoja valmisteltaessa. Tässä yhteydessä perustettiin neljä vaikuttajaryhmää, jotka käyvät ajoissa läpi laajemmat asiakokonaisuudet. Samalla parikymmentä yhteistyöryhmää jäsennettiin vaikuttajaryhmien yhteyteen asiantuntija- ja projektiryhmiksi.

EK:n hallitus vahvisti uuden työnjaon ja kannanmuodostuksen periaatteet huhtikuussa 2013. Samalla EK:ssa käynnistettiin YT-neuvottelut, jotka tähtäsivät resurssien sopeuttamiseen vastaamaan tarkistettua työnjakoa ja tehokkaampaa toimintamallia. YT-neuvottelujen tuloksena EK:n henkilöstömäärä supistui 19 henkilöllä.

Keväällä 2013 EK:n hallitus aloitti strategiaproessin ja hyväksyi uudistetun "EK 2015 -strategian" 4.9.2013.

Uuden strategian päätavoitteet EK:n toiminnalle tiivistyivät kuviossa 1.

Strategian toimeenpanemiseksi EK kehittää tavoitejohtamista. Talven 2013–2014 aikana jokainen EK-lainen on käynyt esimiehensä kanssa tavoitekeskustelut. Keskusteluissa syntyneet tavoitekortit muodostavat rungon uudelle kannustinjärjestelmälle, joka palkitsee onnistumisesta etukäteen sovituissa tavoitteissa.

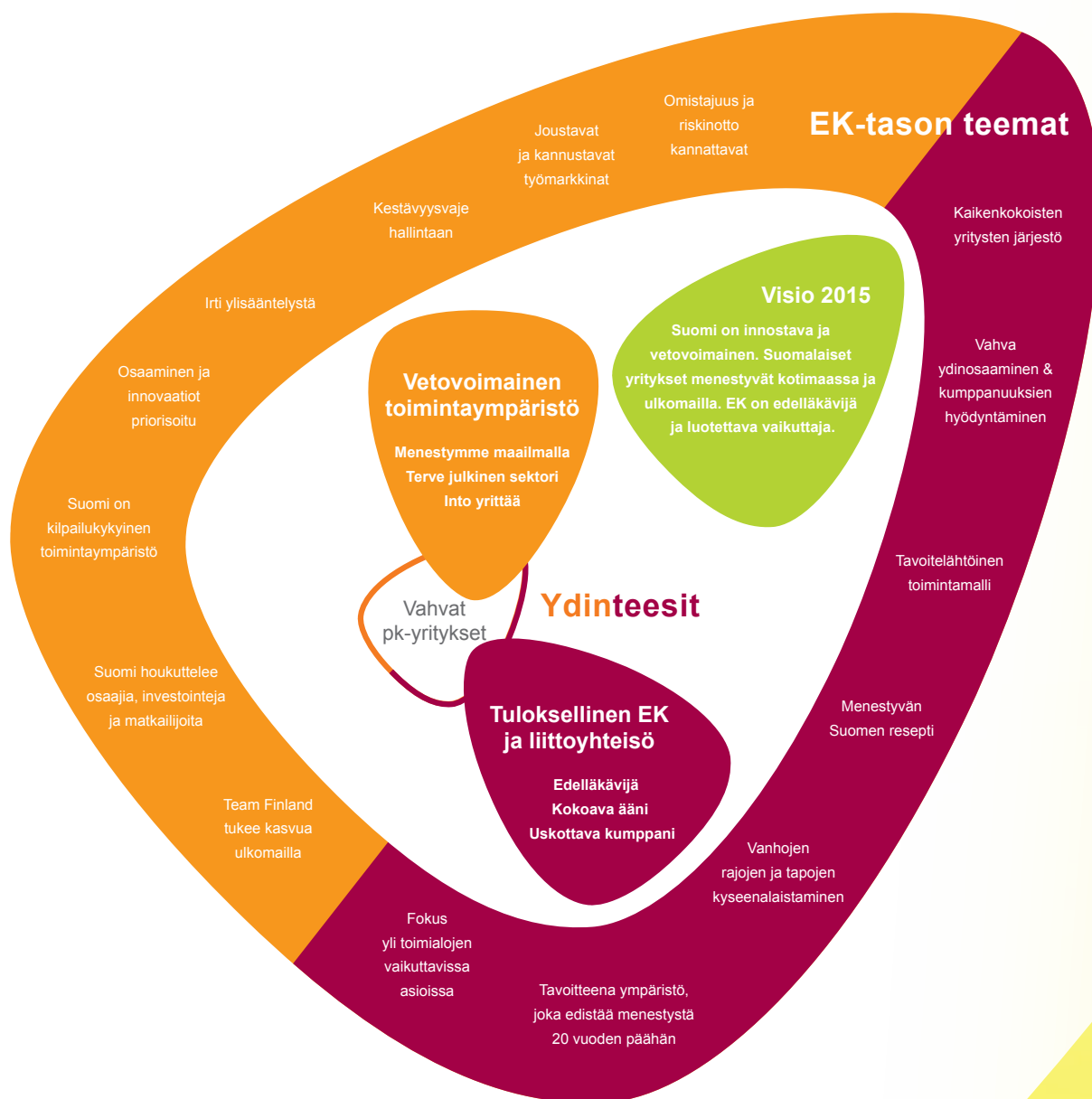
Keskusliiton talouden tasapainotus jatkui

Jäsenmaksujen osuus EK:n tulorahoituksesta oli kertomusvuonna 82 prosenttia. Maksujen perustana olivat jäsenyritysten palkkasummat vuodelta 2012 ja suuremmilla yrityksillä lisäksi jalostusarvot vuodelta 2011. Jäsenmaksuista annettiin 10 prosentin ylimääräinen alennus. Varsinaisen toiminnan osuus tulorahoituksesta oli 3 prosenttia ja sijoitustoiminnan osuus 15 prosenttia.

Varsinaisen toiminnan kulut olivat 24,2 miljoonaa euroa. Ne sisälsivät 2,2 miljoonaa euroa maksuja yhteistyöorganisaatioille. Kulut olivat 2,2 miljoonaa euroa pienemmät kuin vuonna 2012.

Vuoden 2013 toiminnallinen tulos oli 1,6 miljoonaa euroa. Sijoitus- ja rahoitustoiminnan ansiosta tilikaudelta kirjattiin 5,9 miljoonan euron ylijäämä.

Kuvio 1. EK:n strategiset tavoitteet

Henkilöstökertomus

Vuoden 2013 lopussa EK:n henkilöstömäärä oli 126 työntekijää (kaikki palvelussuhteessa olevat). Heistä 118 työskenteli vakinaisessa ja 8 määräaikaisessa työsuhteessa. Kertomusvuoden aikana uusia työntekijöitä palkattiin kuusi, heistä viisi henkilöä vakinaiseen työsuhteeseen. Kesällä EK tarjosi määräaikaisen kesäharjoittelupaikan neljälle korkeakouluopiskelijalle.

Kertomusvuoden aikana 27 henkilön työsuhde EK:ssa päättyi. Kevään aikana EK:ssa käytiin toiminnan ja organisaation uudelleenjärjestelyjä koskeneet yhteistoimintaneuvottelut. Neuvottelujen seurauksena EK:n henkilöstömäärä väheni 19 henkilöllä. Vuoden lopussa toteutettiin lisäksi verkkoviestinnän ulkoistusratkaisu, jonka henkilöstövaikutus oli kaksi henkilöä.

Henkilöstön keski-ikä oli kertomusvuonna 49 v 3 kk. Naisten osuus henkilöstöstä oli 61 prosenttia ja miesten 39 prosenttia. Sairauspoissaoloja oli kertomusvuonna 2,5 prosenttia maksetusta työajasta. Vastaava luku vuonna 2012 oli 2,2 prosenttia.

Henkilöstö vahvasti strategiatyössä

Henkilöstö otettiin vahvasti mukaan strategiapohdintaan ja EK:n uudistumisen suunnitteluun. Uutena tavoitteenasetannan työvälineenä otettiin käyttöön EK- ja vastuualuetasoiset sekä henkilökohtaiset tavoitekortit.

Vuoden 2013 aikana EK:ssa toteutettiin vuosittainen laaja henkilöstökysely poikkeuksellisesti kaksi kertaa. Alkuvuoteen verrattuna myönteiseen suuntaan kehittyivät eniten yhteistyöhön, toiminnan kehittämiseen ja ilmapiiriin liittyvät arviot. Myös luottamus johtoon ja usko EK:n rooliin vaikuttajana vahvistuivat.

Syksyllä käynnistettiin EK:n palkkaus- ja palkitsemismallien kehittäminen. Uudet palkkaus- ja palkitsemismallit otetaan käyttöön vuoden 2014 ensimmäisellä vuosipuoliskolla.

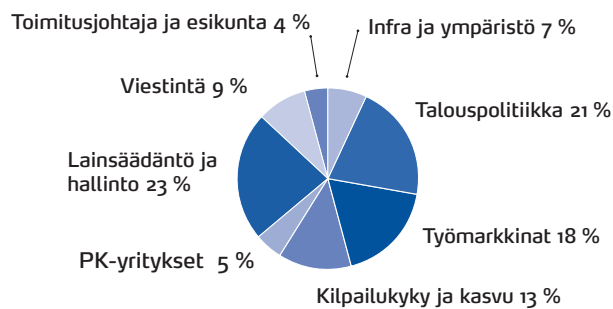
Henkilöstökulut

Pakolliset ja vapaaehtoiset henkilöstökulut olivat vuonna 2013 yhteensä 12,0 miljoonaa euroa. Henkilöstökulujen osuus kokonaiskuluista oli 50 prosenttia ja palkkojen osuus henkilöstökuluista 82 prosenttia. Henkilöstökulut laskivat 12 prosenttia vuoteen 2012 verrattuna. Suoritepalkitsemiseen käytettiin kaksi prosenttia palkkasummasta kuten edelliselläkin vuonna.

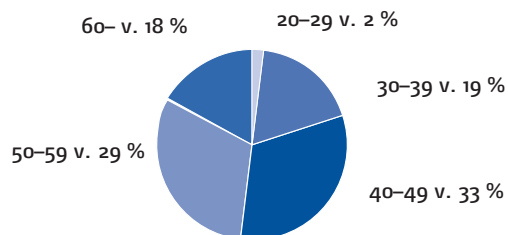
Henkilöstön koulutukseen käytettiin vuonna 2013 yhteensä 137 000 euroa, josta kielikoulutuksen osuus oli 57 000 euroa. Vuonna 2012 vastaavat luvut olivat 244 000 euroa ja 73 000 euroa.

EK-kerhon kautta henkilökunnalle tarkoitettuun liikunta-, kulttuuri- ynnä muuhun vapaa-ajan toimintaan käytettiin noin 31 000 euroa.

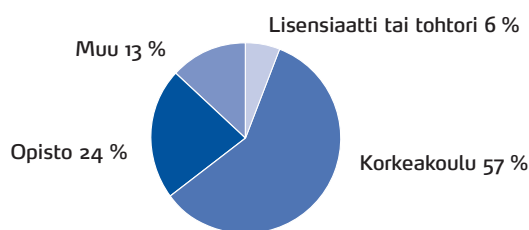
Henkilömäärä vastualueittain

Henkilöstön ikärakenne

Henkilöstön koulutustaso

Talouspolitiikka

Kiristys- ja rakenteellisia uudistuksia

Talouspolitiikkaa kiristettiin vuoden 2013 aikana sekä veronkorotuksilla että menoleikkauksilla. Tehtyjen sopeutusten painopiste oli verotuksen kiristämisessä, mikä ei vastannut hallitusohjelman kirjauksia eikä elinkeinoelämän tavoitteita.

Syksyllä hallitus teki linjauksia laajoista rakenteellisista uudistuksista. Painopisteen siirtyminen pitkän aikavälin rakennekesymyksiin on EK:n tavoitteiden mukaista. Toimilla tavoiteltavien kustannussäästöjen toteutuminen on kuitenkin vielä epävarmaa.

Verotuksen muutoksilla haettiin kasvua

Hallitus päätti kevään kehysriihessä merkittävistä veromuutoksista. Päätös yhteisöverokannan alentamisesta 20 prosenttiin vuoden 2014 alusta oli elinkeinoelämän kannalta erittäin myönteinen. Se edistää investointeja ja talouskasvua sekä voittojen tulouttamista Suomeen.

Myös osinkoverotusta päätettiin uudistaa. Valitettavasti hallituksen alkuperäinen suunnitelma ansiotulo-osingoista luopumiseksi ei toteutunut. Osinkojen verottaminen ansiotulona on haitallista erityisesti kasvuyrityksille. Lisäksi yritysverotuksen veropohjaa päätettiin laajentaa muun muassa siten, että edustuskulut säädettiin kokonaan vähennyskeltottomiksi, mikä vaarantaa erityisesti matkailualan työpaikkoja.

EK vaikutti aktiivisesti verolainsäädännön yksityiskohtaiseen valmisteluun. Vuoden aikana luovuttiin EK:n tavoitteiden mukaisesti monista suunnitelluista verotusta kiristävästä muutoksista. Pitkäaikaisten investointien veropoistojärjestelmää ei muutettu, listaamattomien yhtiöiden nettovarallisuuslaskenta säilyi ennallaan eikä sijoitusomaisuusosinkojen verokiristystä toteutettu. Veropäätöksillä ei valitettavasti lievennetty kireän ansiotulo-verotuksen ongelmaa.

Suhdanne- ja palkkatietoa edunvalvonnan tueksi

EK teki kerran kuukaudessa suhdannetiedustelun koko yksityiselle sektorille osana Euroopan komission yhteistä tiedustelujärjestelmää. Vuoden aikana julkaistiin neljä Suhdannebarometriä sekä 12 luottamusindikaattoritiedotetta. Suhdannebarometrin julkistamisen yhteydessä EK otti kantaa ajankohtaisiin talouspoliittisiin kysymyksiin.

Investointitiedusteluilla kartoitettiin kiinteitä investointeja, tutkimus- ja kehitystoimintaa sekä yritysten kansainvälistymistä. Elinkeinoelämän työvoimatarpeita analysoitiin henkilöstö- ja koulutustiedustelulla sekä työaikojen kehitystä työaika- ja poisaolotiedustelulla.

EK tuotti vuonna 2013 palkkatilastoja, joita varten kerättiin palkkatiedot noin 800 000:sta EK:n jäsenyritysten palveluksessa olevasta henkilöstä. EK tuottaa palkkatilastoja edunvalvonnallisiin tarkoituksiin, jäsenyritysten palvelua varten sekä osaksi Suomen virallista palkkatilastoa.

EK vaikuttaa EU:n vero- ja talouspolitiikan valmisteluun kattojärjestö BUSINESSEUROPE:n kautta. Talouspolitiikka-vastuualueen asiantuntijat ovat osallistuneet aktiivisesti BusinessEurope:n vero- ja talouspoliittisten työryhmien työhön.

Talous- ja verovaliokunta välitti EK:n jäsenyritysten näkökulmia talouspolitiikka-vastuualueen vaikuttamiseen. Valiokunta kokoontui viisi kertaa vuoden 2013 aikana.

Työmarkkinat

Pitkällä työmarkkinaratkaisulla vakautta

EK neuvotteli kolmevuotisen kattavan työmarkkinaratkaisun, jolla vahvistetaan työllisyyttä, ostovoimaa ja yritysten kilpailukykyä. EK:n jäsenliittojen noin 300 työehtosopimuksesta lähes 90 prosenttia uudistettiin keskusjärjestöjen solmiman sopimuksen mukaisesti.

Näiden sopimusalojen keskimääräinen ansiotaso nousee kahden vuoden aikana noin yhdellä prosentilla. Ratkaisun syntymistä edesauttoi alkuvuodesta saavutettu yhteisymmärrys uudesta osaamisen kehittämisen toimintamallista.

Työtaisteluiden määrä nousi

EK:n jäsenkentässä oli kertomusvuonna 139 työtaistelua. Lakkoja tai lakonuhkia oli 125. Näistä 87 prosenttia oli laitomia. Työtaistelujen ja niissä menetettyjen työpäivien määrä oli selvästi suurempi kuin edellisenä vuonna. Osa työtaisteluista liittyi kiinteästi neuvottelukierrokseen, esimerkiksi työnantajan oikeuteen valita toimialaliittonsa.

Työllisyys- ja kasvusopimuksessa sovittiin työmarkkinoiden neuvottelujärjestelmän toimivuuden ja kehittämistarpeiden arvioimisesta syksyn 2014 loppuun mennessä.

Työeläkeneuvottelut alulle

Työllisyys- ja kasvusopimuksella linjattiin neuvotteluja työeläkejärjestelmän uudistamisesta. Työmarkkinakeskusjärjestöt neuvottelevat ratkaisun syksyyn 2014 mennessä. Uudistuksella tulee tukea myös julkisen talouden kestävyysvajeen ratkaisemista.

Työttömyysturva kannustavammaksi

Työttömyysturvalainsäädäntöä muutettiin työttömyysturvan kannustavuuden lisäämiseksi. Työttömyysturvaputken alaikäraja nostettiin vuodelle noin 59 vuoteen. Ansiopäivärahan enimmäiskesto lyhennettiin 400 päivään niillä työnhakijoilla, joilla on alle kolme vuotta työhistoriaa työttömyyden alkaessa. Muutokset perustuvat EK:n neuvottelemaan työurapopimukseen.

Sosiaaliturvan laajentaminen torjuttiin

Yhdistelmäladirektiivin implementoinnissa tarkistettiin ulkomaalaisten työ- ja oleskelulupia koskevia menettelytapasäännöksiä sekä työntekijöiden yhdenvertaisen kohtelun edellytyksiä. Tässä yhteydessä torjuttiin sosiaaliturvaoikeuksien laajentaminen lyhytaikaisesti Suomeen tuleville EU:n ulkopuolisten maiden kansalaisille.

Nuoriin ja koulutukseen huomiota

Koulutukseen ja nuorten työllistymiseen haettiin monipuolisia ratkaisuja. Nuorten työllistymistä edistävistä toimenpiteistä sovittiin osana työllisyys- ja kasvusopimusta. Ammatillisessa koulutuksessa vahvistettiin tutkinnon osiin perustuvaa rakennetta. Oppisopimuksen uusilla, joustavilla muodoilla lisättiin työssäoppimista. Ammattikorkeakoulujen lainsäädäntöä uudistettiin työelämälähtöisesti, ja yliopistokoulutukseen kehitettiin työnantajapalaute.

Hyvä työterveyshuolto työntekoa edistämässä

Työterveyspuolen ratkaisulla edistettiin työntekoa. Säännöksiä hyvästä työterveyshuoltokäytännöstä uudistettiin painottaen työpaikoilla tapahtuvaa työterveysyhteistyötä, työkyvyn edistämistä sekä työterveyshuollon toiminnan laatua ja vaikuttavuutta.

Osatyökykyisten työllistymistä edistettiin lakimuutoksilla, joilla pidennetään osasairauspäivärahan enimmäiskesto ja edistetään työkyvyttömyyseläkkeellä olevien työhön paluuta. Lisäksi tarkistettiin Kelan ammatillisen kuntoutuksen myöntöedellytyksiä.

Sähkömagneettisia kenttiä koskeva työsuojeludirektiivi valmistui. Direktiivin toimenpidetasot määriteltiin siten, ettei niistä aiheudu kohtuuttomia työhön tai yrityksiin kohdistuvia vaatimuksia.

EU:n komissio ja Suomi julkistivat omat kyberturvallisuusstrategiansa, jotka ohjaavat suomalaista tietoturvakeskustelua tulevina vuosina.

Infra ja ympäristö

Energia- ja ilmastopolitiikkaan vaikutettiin monella rintamalla

EK muodosti yhteistyössä jäsenliittojen kanssa oman mallinsa EU:n energia- ja ilmastopolitiikan ohjauskehikosta ja sai sen myös BUSINESSEUROPE:n linjauksiin. EK:n näkemyksiä vietiin myös suoraan komissioon ja parlamenttiin.

Samanaikaisesti EK valmisti ja välitti kannanottojaan vuoteen 2050 ulottuvan kansallisen energia ja ilmasto -tiekartan ja ilmastolain valmisteluun.

EK ja yhdeksän toimialaliittoa solmivat TEMin kanssa energiatehokkuuden aiesopimuksen osana energiatehokkuusdirektiivin toimeenpanoa.

Yhdessä jäsenliittojen kanssa linjattiin myös EK:n näkemykset EU:n ilmansuojelupolitiikan uudistamiseen sekä vaikutettiin komission esitykseen.

Logistiikkaan veronalennuksia ja lisää tehokkuutta

Hallitus päätti kompensoida rikkidirektiivin aiheuttamia kustannuksia puolittamalla väylämaksun ja poistamalla rataveron vuosina 2015–2017. EK vaikutti myös siihen, että meriliikenteen tyypipäästöihin ei tullut kiristyksiä eikä EU:ssa annettu lainsäädäntöehdotusta meriliikenteen päästökaupasta.

EK suuntasi meri- ja lentoliikennestrategioiden valmistelua elinkeinoelämän toimintaedellytysten vahvistamiseksi. EK:n tavoitteiden mukaisesti Suomessa päätettiin sallia tieliikenteen kuljetuskalustolle suuremmat mitat ja massat.

Energiaverotuksen lisäämistä vastustettiin

Windfall-veron torjumiseksi EK vaikutti systemaattisesti yhteistyössä teollisuustoimialaliittojen ja yritysedustajien kanssa. Vero kuitenkin päätettiin ottaa käyttöön, mutta sen määrää pienennettiin alle kolmannekseen.

EK arvioi niin sanottujen ympäristölle haitallisten tukien merkitystä ja esitti rakennepoliittisen ohjelman valmisteluun näkemyksensä etenkin energiaverotukseen liittyvien helpotusten tärkeydestä.

Aineksia lupajärjestelmien sujuvoittamiseen

EK nosti eri yhteyksissä esiin lupajärjestelmien nopeuttamisen tarpeen. EK valmisti yhteistyössä jäsenliittojen kanssa ehdotuksia luonnonvarojen hyödyntämiseen, infraan ja ympäristöön liittyvien menettelyjen kehittämiseksi. Toiminta jatkuu keskusteluilla sidosryhmien ja päätöksentekijöiden kanssa.

Ympäristönsuojelulain uudistuksessa EK sai valtaosin torjutuksi EU:n vaatimuksia pidemmälle menevät ehdotukset.

Vaikuttamista kestävä kehityksen ohjelmiin

EK oli osapuolena kestävä kaivannaisteollisuuden toimintaohjelman valmistelussa ja suuntasi kansallista materiaalihokkuusohjelmaa vastaamaan elinkeinoelämän tavoitteita. EK osallistui myös kestävä kehityksen toimikunnan lanseeraaman yhteiskuntasitoumuksen laatimiseen.

Cleantech-tietoutta levitettiin

Tiivistettiin yhteistyötä Team Finlandin ja cleantechin strategisen ohjelman kanssa muun muassa maakuvatyössä ja EU-vaikuttamisen suunnittelussa. Elinkeinoelämän ympäristöfoorumin jäsentietokantaa laajennettiin.

Foorumin puitteissa järjestettiin seminaari Kiinan cleantech-markkinamahdollisuuksista, ja EK:n edustaja osallistui myös Tasavallan Presidentin valtiovierailuun Tanskassa. Cleantech-liiketoiminnan osaamistarpeista järjestettiin työpaikka- ja Demos-ajatushautomon ja Helsingin yliopiston ylioppilaskunnan kanssa.

Elinkeinoelämän edustajana kansainvälisillä foorumeilla

EK edusti elinkeinoelämää Suomen valtuuskunnassa YK:n ilmastokokouksessa Varsovassa sekä ILO:n työkonferenssissa, jossa eritystemana oli kestävä kehitys ja vihreät työpaikat.

EK:n edustaja osallistui myös vastuullista yritystoimintaa koskevaan OECD:n tapahtumaan sekä yrityksiä ja ihmisiä koskevaan YK:n vuosittaiseen foorumiin. Maailman Energianeuvoston (WEC) kongressin yhteydessä Etelä-Koreassa otettiin vastaan EK:lle WEC:n Suomen komitean (Energiafoorumi ry) puheenjohtajuus seuraavalle kolmivuotiskaudelle.

Kilpailukyky ja kasvu

Vauhtia kansainvälistymiseen ja puhtia rahoitusmarkkinoihin

EK vaikutti hallituksen päätökseen käynnistää mittava pitkäaikainen kasvurahoitusohjelma. Suomen Teollisuussijoituksen ja Tekesin rahoitus on ohjelman puitteissa vuosittain 50 miljoonaa euroa.

Vuoden lopussa EK julkaisi malliehdot yritysten joukkolainoille rahoituksen saatavuuden parantamiseksi ja liikkeesenlaskujen kustannustehokkuuden lisäämiseksi.

EK edisti yritysrahoituksen saatavuutta EU:n rahoitusmarkkinasääntelyssä ja vaikutti pankkiunionin vastuiden määrittelyyn elinkeinoelämän kannalta kohtuullisiksi. EK vastusti rahoitusmarkkinoiden niin sanottua transaktioveroa. Vaihtoehtorahastojen hoitajia koskevan direktiivin kansallinen täytäntöönpano onnistui hyvin.

EK vaikutti myös EU:n valtiontukisääntelyn modernisatiorahastoihin ja muun muassa vastusti de minimis -tukitason nostamista.

Uusia tuulia ja rakenteita innovaatiopolitiikkaan

Vastuualueella valmisteltiin EK:n Kestävän teollisuuden strateginen hanke.

EU:n 2014–2020 ohjelmakauden osalta EK oli vaikuttamassa rakennerahastojen sekä Horisontti 2020 -ohjelman asetusten muotoilemiseen.

Rakennerahastokauden 2014–2020 kansallinen toimenpideohjelma valmisteltiin EK:n tavoitteiden mukaisesti aiempaa priorisoidummin tavoittein ja hallintomallia keventäen.

EK osallistui Strategisen huippuosaamisen keskittymien SHOKien arviointiin sekä Innovatiiviset kaupungit -hankkeen valmisteluun. Jälkimmäinen uudistettiin EK:n tavoitteiden mukaisesti edistämään nykyistä vahvempien osaamiskeskittymien muodostumista.

Team Finland -toimintamalli käytäntöön

EK osallistui elinkeinoelämän kokoavana toimijana valtioneuvoston ohjausta, työnjakoa ja yhteistyötä vahvistavan Team Finland -toimintamallin kehittämiseen ja toimeenpanoon.

EK osallistui valmisteluun Finpron toiminnan keskittämiseksi julkiseen palvelutehtävään ja markkinaehtoisten konsulttipalveluiden eriyttämiseen konsulttiyhtiöksi. EK panosti start up- ja kasvuyrittäjyyden pitkäjänteiseen edistämiseen ja käynnisti osana sitä uudenlaisia kumppanuuksia ja yhteistyöpilotteja.

Synergiaetujen tuottamiseksi edunvalvonnassa ja palvelutarjonnassa EK, Suomalais-venäläinen kauppakamari ja East Office of Finnish Industries perustivat Business Team for Russia -yhteenliittymän.

EK uudisti yhteistyösopimuksensa Venäjän Teollisuuden ja yrittäjien liiton kanssa ja koosti aineistoa korkean tason taapamisiin. BUSINESSEUROPE:n Russia Networkin puheenjohtajuuden myötä EK osallistui aktiivisesti elinkeinoelämän EU–Venäjä-yhteistyöhön.

EK:n kokoamat yritysjohtajavaltuuskunnat osallistuivat tasavallan presidentin vierailuille kuuteen maahan. EK oli valmistelemassa myös useita korkean tason vierailuja Suomeen.

Edistysaskelia kaupp- ja kehitysyhteistyöpolitiikassa

Maailman kauppajärjestön WTO:n Dohan-neuvottelukieroksella saavutettiin tärkeä välietappi jäsenmaiden päästessä sopuun kauppamenettelyiden helpottamiseen tähtäävästä sopimuksesta. Elinkeinoelämä on tukenut johdonmukaisesti neuvotteluja.

Elinkeinoelämälle tärkeät neuvottelut kaupp- ja investointisopimuksesta EU:n ja USA:n välillä käynnistyivät.

EK vaikutti määrätietoisesti yritysyritystyön ja kehitysyhteistyötä tukevan liiketoiminnan vahvistamiseksi osana Suomen kehityspolitiikkaa.

Brysselin toimisto

EK:n Brysselin toimisto tarjosi yhdessä EK:n asiantuntijoiden kanssa päätöksentekijöille ja lainsäädännön valmistelijöille tietoa ja näkemyksiä ajankohtaisten EU-aloitteiden vaikutuksista suomalaisen elinkeinoelämään. EK:n Brysselin toimisto järjesti keskustelutilaisuuksia muun muassa talousasioista ja kestävän kasvun lähteistä. Toimistolla vieraili vuoden aikana yli 40 ryhmää.

Kertomusvuonna toimitettiin seitsemän EU-uutiskirjettä ajankohtaisista EU-edunvalvonta-asioista. EK:n hallituksen vierailulla viestitettiin eteenpäin suomalaisen elinkeinoelämän näkemyksiä EU:n taloudesta ja kilpailukykyvyydestä, sisämarkkinoista, energiapolitiikasta ja rahoitusmarkkinakysymyksistä. Suomalaisen päällikkötoimittajien vierailulla paneuduttiin myös kevään 2014 europarlamenttivaaleihin. EK:ssa käynnistettiin EU-vaaleihin liittyvien viestien ja vaikuttamisen valmistelu.

Yrityslainsäädäntö

Korjauksia julkisen sektorin kilpailua vääristävään toimintaan

Syksyllä tuli voimaan kaksi tärkeää lakimuutosta, joilla puututaan yksityisen ja julkisen elinkeinotoiminnan välisiin kilpailuneutraliteettiongelmiin. EK on ajanut muutoksia ja vaikutti keskeisesti niiden valmisteluun.

Kuntalakiin lisättiin säännökset kunnallisen elinkeinotoiminnan yhtiöittämismuutoksesta tilanteesta, jossa kunta kilpaillee samoilla markkinoilla yritysten kanssa. Kilpailulakiin lisättiin Kilpailu- ja kuluttajavirastolle toimivalta puuttua julkiseen elinkeinotoimintaan silloin kun se uhkaa vääristää kilpailua.

EU:n hankintalainsäädännön uudistusta seurattiin ja vaikutettiin kansalliseen kannanmuodostukseen. EK osallistui julkisten hankintojen yleisten sopimusehtojen uudistustyöhön.

EK osallistui aktiivisesti kuntalain kokonaisuudistuksen valmisteluun ja kiinnitti huomiota erityisesti säännöksiin kuntien ja markkinoiden välisestä suhteesta.

EK oli mukana vaikuttamassa kilpailurikkomusten vahingonkorvauksia koskevan direktiivin valmisteluun.

Tavoitteena parempi ja kilpailukykyisempi sääntely

EK piti paremman sääntelyn teemaa kattavasti esillä ja korosti sääntelytaakan aiheuttamia haittoja elinkeinoelämälle. Yhdessä jäsenliittojen kanssa laadittiin lista kansallisesti hankalimmaksi koetusta EU-lainsäädännöstä komission REFIT-hankeeseen.

Neuvottelut EU:n tietosuojalainsäädännön uudistamisesta jatkuivat, ja EK jatkoi neuvotteluihin vaikuttamista.

EK osallistui kuluttajansuojalain muutostyöhön ja vaikutti EU:n maksukyvyttömyyssääntelyn uudistamisen kansalliseen kannanmuodostukseen.

Euroopan komissio julkaisi talvella ehdotukset EU:n tuoteturvallisuutta ja markkinavalvontaa koskevan sääntelyn uudistamiseksi. EK antoi oman panoksensa neuvotteluihin.

Uusi arvopaperimarkkinalaki tuli voimaan vuoden 2013 alussa, mikä merkitsi muutoksia Arvopaperimarkkinayhdistyksen organisaatioon ja toimintaan. Yhdistyksen toimintaan ja sen kehittämiseen osallistuttiin aktiivisesti.

EK oli mukana vaikuttamassa EU:n tilinpäätösdirektiivin ja tilintarkastusalan säädösten uudistustyöhön ja kansalliseen kannanmuodostukseen. Myös kansallisen tilintarkastajajärjestelmän uudistustyöhön osallistuttiin.

IPR-sääntelyssä vireillä uudistuksia

Euroopan komissio julkaisi keväällä ehdotukset EU:n tavaramerkkisääntelyn uudistamiseksi, ja EK oli vaikuttamassa ehdotuksista käytyihin neuvotteluihin.

EK seurasi tekijänoikeuksien kollektiivihallinnoinnin ja musiikkiteosten rajat ylittävän lisensioinnin direktiiviehdotuksen käsittelyä EU:ssa ja vaikutti kansalliseen kannanmuodostukseen.

Opetus- ja kulttuuriministeriö julkaisi syksyllä laajan hankkeen tekijänoikeuslain uudistamiseksi. EK oli valmistelutyössä tiiviisti mukana. EK vaikutti myös yksityisen kopioinnin hyvitysmaksujärjestelmän uudistamiseen sekä siihen, että yksityisen kopioinnin hyvitysmaksuasetus säilyi muuttamattomana jo toisen vuoden peräkkäin.

EK seurasi tiiviisti eurooppalaisen patenttijärjestelmän uudistuksen viimeistelyä ja vaikutti kansalliseen kannanmuodostukseen, kuten päätökseen käynnistää valmistelut eurooppalaisen yhdistetyn patenttituomioistuimen paikallisjaoston perustamisesta Helsinkiin. Vuoden aikana käynnistettiin selvitys eurooppalaisen patenttijärjestelmän uudistuksen vaikutuksista suomalaisille yrityksille.

Syksyllä käynnistyi koulutuskierros IPR-asioista yhdessä Keskuskaupakamarin, Suomen Yrittäjien ja Patentti- ja rekisterihallituksen kanssa.

PK-yritykset

Pk-edunvalvonta uudistui ja tehostui

EK:n strategian ja toiminnan uudistuminen vaikutti myös pk-yritysten edunvalvontaan. Yrittäjien näkemykset huomioidaan aiempaa paremmin, ja pk-yritysten toiminataedellytysten parantaminen on entistä keskeisempi osa EK:n vastuualueiden edunvalvontaa.

Yrittäjävaltuuskunnassa monipuolista keskustelua

Vuoden 2013 aikana yrittäjävaltuuskunta kokoontui viisi ja valtuuskunnan työvaliokunta neljä kertaa. Lisäksi yrittäjävaltuuskunnan tukena toimivat vero- ja rahoitusryhmä, kansainvälistymisryhmä ja työelämäryhmä kokoontuivat vähintään neljä kertaa. Yrittäjävaltuuskunnassa keskustelua käytiin muun muassa yritysverouudistuksesta, hallinnollisen taakan vähentämisestä, kansainvälistymisestä, julkisista hankinnoista, työllistämisen helpottamisesta, rahoituksen saatavuudesta ja maksuajoista sekä yritysten reaaliaikaisen talouden kehittämisestä. Lisäksi valtuuskunta seurasi tarkasti osaamisen kehittämistä koskevaa lainsäädäntöprosessia, asian valmistelua ja lain soveltamisohjeita.

Selvityksillä tietoa pk-yritysten toimintaympäristöstä

Kertomusvuonna toteutettiin kaksi pk-jäsenyrityksille suunnattua toimintaympäristökyselyä sekä kaksi yrittäjävaltuuskunnan jäsenille kohdistettua pikakyselyä.

Vuoden aikana toteutettiin myös omistaja- ja kasvuyrittäjäyryystutkimus yhteistyössä Nordean kanssa.

Pk-yritykset -toiminnon asiantuntemusta ja toimintaympäristöselvityksiä hyödynnettiin myös OECD:n projektissa, jonka tarkoituksena on parantaa pk-yritysten rahoitustilanteen ja rahoituksen saatavuuden vertailua sekä toteutettujen politiikkatoimien vaikuttavuuden arviointia.

Yrittäjyys näkyvästi esillä tapahtumissa

EK järjesti 5.9.2013 valtakunnallisen Yrittäjän päivän päätapahtuman Helsingissä. Tapahtumassa oli paikalla noin 400 juhluvierasta.

Lisäksi EK oli Ernst&Youngin yhteistyökumppanina kuudessa eri puolilla Suomea järjestetyssä perhe- ja kasvuyritysseminaarissa sekä Nordean kanssa neljällä eri paikkakunnalla järjestetyssä kasvuyrittäjäyryystapahtumassa. EK osallistui jo kolmatta vuotta peräkkäin valtakunnallisen omistajanvaihdoskonferenssin järjestämiseen yhteistyössä muiden etujärjestöjen kanssa.

Aluetoiminta organisoitiin uudelleen

Vuoden aikana EK:n aluetoiminta organisoitiin uudelleen, ja yhteistyötä kauppakamarien kanssa tiivistettiin. EK:n ja kauppakamariryhmän välinen yhteistyösopimus allekirjoitettiin 12.2.2013.

EK:ssa toimii 15 aluejohtokuntaa, joille nimettiin nyt toimistosta omat yhdyshenkilönsä. Aluejohtokuntien työllä ja alueellisella vaikuttamisella EK tavoittelee aitoa vuorovaikutusta alueilla toimivien jäsenyritysten kanssa.

Alueellisten edustusten järjestämisestä sovittiin yhdessä Teknologiateollisuuden, Rakennusteollisuuden ja Sivistystyönantajien kanssa.

Viestintä

Isojen ratkaisujen viestintää

Vaikea taloustilanne leimasi EK:n julkisuudessa esiin nostamia asioita. EK patisti päättäjiä välttämättömiin ja ripeisiin toimiin talouden tilanteen korjaamiseksi. EK korosti koko vuoden ajan, että kaikkia päätöksiä pitäisi tarkastella työlli-

syyden ja talouskasvun näkökulmasta. EK:n toimitusjohtaja ja hallituksen puheenjohtaja olivat alkuvuodesta näyttävästi esillä julkisuudessa kriisitietoisuutta lisäävillä kannanotoilla. Julkista keskustelua käytiin maltillisen palkkaratkaisun puolesta, ja kansalaisten ymmärrystä pyrittiin lisäämään talouden vakavasta tilanteesta. Julkisuudessa nostettiin esiin muun muassa työajan pidentäminen, äärimallitilliset palkkorotukset ja jopa palkkojen alentaminen, jotta työpaikkojen säilyminen Suomessa voitaisiin turvata paremmin.

Tiedotusvälineet seurasivat aktiivisesti keskitettyjen neuvottelujen tunnustelua keväällä. Kesän aikana keskustelu työmarkkinaratkaisusta pysyi pois julkisuudesta, mutta elokuussa kiinnostus heräsi uudelleen, kun neuvottelutulos alkoi näyttää todennäköiseltä. Tiedotusvälineet suhtautuivat pääosin myönteisesti keskitetyn ratkaisun syntymiseen ja lopputulokseen.

EK korosti myös, että ratkaisut työurien pidentämisestä pitää saada aikaan pikaisesti, jotta uusia päätöksiä työeläkemarksujen korottamisesta ei enää tarvitsisi tehdä.

EK järjesti tiedotusvälineille lukuisia tausta- ja tiedotustilaisuuksia sekä usealle kymmenelle toimittajalle kaksipäiväisen seminaarin edunvalvontaan liittyvistä asioista. Syksyllä EK vei toimittajaryhmän tutustumaan EU:n ajankohtaisiin asioihin Brysselissä.

EK teetti keväällä T-Medialla tutkimuksen elinkeinoelämän ja EK:n maineesta. Tulosten perusteella kansalaisten kannatus EK:n ja elinkeinoelämän tavoitteille on vähäistä. Sen sijaan erityisesti poliitikot, virkamiehet ja päätoimittajat suhtautuvat ymmärtäväisemmin elinkeinoelämän ajamiin asioihin.

Tulosten pohjalta EK:ssa päätettiin käynnistää hanke, jonka tavoitteena on saada kansalaiset paremmin ymmärtämään ja tukemaan elinkeinoelämän toimintaa. Hankkeen suunnittelu aloitettiin syksyllä osana EK:n strategiatyötä.

EK uudisti viime vuonna myös digitaalisen viestintänsä. Ulkoisten verkkosivujen tuotanto siirrettiin Taloudelliselle tiedotustoimistolle TATille. EK:n verkkosivut uudistettiin, ja EK aktivoitui myös sosiaalisessa mediassa. Prima-lehden painettu versio lakkautettiin ja se siirrettiin osaksi verkkosivuja. EK:n viestintäyksikön toiminta päätettiin keskittää mediaviestintään ja tilaisuuksien järjestämiseen.

Yhtiöt

Koulutusta ja oikeusapua

EK-Tieto Oy

EK-Tieto Oy on EK:n kokonaan omistama yhtiö, jonka toiminnan pääpaino on koulutustoiminnassa. Yhtiö järjestää sekä itse että EK:n jäsenliittojen avulla EK:n jäsenille suunnattua edullista koulutusta erityisesti työsuhdeasioissa, verotuksessa ja kirjanpidossa. Yleisten kurssien lisäksi järjestetään alakoh-
taisia ja yrityskohtaisia kursseja. EK-Tieto Oy:n koulutuksiin osallistui kertomusvuonna noin 2 400 henkilöä.

EK-Tiedon toiminta on osa EK:n tarjoamaa jäsenpalvelua, ja se on integroitu tiiviisti EK:n muuhun toimintaan. EK-Tieto Oy:n palveluksessa oli kertomusvuoden lopussa sivutoimisen toimitusjohtajan lisäksi neljä työntekijää.

Yritysturvallisuus EK Oy sulautui kertomusvuoden aikana EK-Tieto Oy:hyn.

Työsuhdejuristit Oy

Työsuhdejuristit Oy tarjoaa EK:n jäsenyrityksille maksullista oikeusapua työsuhderiidoissa yleisissä tuomioistuimissa ja tarvittaessa työtuomioistuimessa. EK-Tieto Oy omistaa Työsuhdejuristit Oy:n sataprosenttisesti. Työsuhdejuristit Oy:n lakimiehet ja EK:n asiantuntijat toimivat kiinteässä yhteistyössä oikeudenkäynneissä ja juridisessa neuvonnassa. Työsuhdejuristit Oy:n palveluksessa oli kertomusvuoden lopussa päätoiminen toimitusjohtaja ja kaksi lakimiestä.

Työsuhdejuristit Oy hoitaa toimeksiantoja koko maassa. Se hoitaa vuosittain 15–20 prosenttia kaikista Suomessa käytävistä työsuhderiidoista. Jutut ohjautuvat yhtiölle joko EK:n jäsenliittojen kautta tai suoraan jäsenyrityksiltä. Yhtiö sai vuoden 2013 aikana noin 70 uutta toimeksiantoa.

Toimitusjohtajan puheenvuoro

Vuoden tärkeimmät päätökset:

Yhteisöveron alennus ja työmarkkinaratkaisu

Kuva: Magi Viljanen

Mennyt vuosi 2013 oli edelleen yritysten talouden ja työllisyyden kannalta vaikea ja haastava. Toivottua käännettä parempaan ei tapahtunut vaan taloustilanne jatkoi synkkemistään kevään ja kesän aikana.

Suomi on jo vuosia elänyt poikkeuksellista päällekkäisten rakennemuutosten aikaa. Metsä- ja IT-teollisuuden lisäksi finanssi- ja eurokriisi ovat painaneet jatkuvasti näkymiä alaspäin. Toistaiseksi kasvunäkymät ovat Euroopan lisäksi myös muualla maailmassa olleet vaatimattomat, mikä on vaikuttanut vientiteollisuutemme näkymiin.

EK korosti kuluneena vuonna voimakkaasti, että Suomessa on tehtävä kaikki mahdolliset rakenteelliset muutokset, joilla menetettyä kilpailukykyä kurotaan kiinni ja samalla jatkuva velkaantuminen saadaan taittumaan.

Maan hallitus teki kevään kehysriihessä ison ja merkittävän päätöksen yhteisöveron laskemisesta 20 prosenttiin. EK:n mielestä tämä tukee vahvasti työllisyyttä ja investointeja. Päätöksen vaikutukset näkyvät kuitenkin vasta vuosien kuluessa. Veroasteella tulee olemaan suuri merkitys, kun talous lähtee nousuun ja yritysten tulokset paranevat.

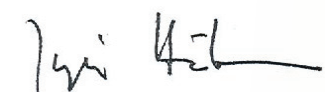
EK pyrki alkuvuonna tuomaan voimakkaasti esille talouden realiteetteja ja esitti äärimaltillisia palkankorotuksia ja nopeaa ratkaisua työurien pidentämiseksi. Keväällä kumpakaan ratkaisua ei vielä saatu syntymään, mutta kesän aikana tilannetietoisuus työmarkkinajärjestöissä kasvoi. Edellytys äärimaltilliselle palkkaratkaisulle kypsyi kesän loppuun mennessä. Elokuussa solmittiin kolmeksi vuodeksi kahden ensimmäisen vuoden osalta historiallisen alhainen ja yritysten kilpailukykyä parantava kasvu- ja työllisyys sopimus.

Yrityskohtaista sopimista ei kuitenkaan pystytty vielä riittävästi lisäämään liittokohtaisissa neuvotteluissa. Yrityskohtaisen joustavuuden lisääminen tulee olemaan tulevissa neuvotteluissa keskeisellä sijalla.

Nyt Suomessa tarvitaan realismia ja pitkäjänteisyyttä. Talous- ja työllisyystilanne ei kohene, ellemmme kykene jatkamaan maltillisia palkkakierroksia tulevina vuosina. Lisäksi työmarkkinoiden neuvottelujärjestelmää pitää kehittää työrauhaa parantamalla. EK:n keskeinen tavoite eläkejärjestelmän uudistamisessa on työeläkemaksujen jäädyttäminen tulevina vuosina.

Viime vuoden aikana EK:n strategiaa ja organisaatiota uudistettiin. EK:n arvoiksi kirjattiin luotettavuus, avoimuus ja edelläkävijyys, joista viimeinen on erityisen haastava ja rohkea.

EK:n toimintaa virtaviivaistettiin, minkä tuloksena syntyi säästöjä, jotka näkyvät jäsenmaksujen alennuksena. EK elää jäsentensä eli yritysten kanssa samaa elämää.

Jyri Häkämies, toimitusjohtaja

EK:n jäsenliitot vuoden 2013 lopussa

- Autoliikenteen Työnantajaliitto
- Elintarviketeollisuusliitto ry
- Energiateollisuus ry
- Finanssialan keskusliitto
- Henkilöstöpalveluyritysten Liitto
- Kaupan liitto
- Kemiateollisuus ry
- Kiinteistöpalvelut
- Kulutustavararyhmä ry
- Kumiteollisuus ry
- Logistiikkayritysten Liitto
- Lääketeollisuus ry
- Matkailu- ja Ravintolapalvelut MaRa ry
- Metsäteollisuus ry
- Muoviteollisuus ry
- Palvelualojen työnantajat PALTA ry
- Puusepäteollisuus ry
- Rakennusteollisuus RT ry
- Rannikko- ja Sisävesiliikenteen Työnantajaliitto Rasila ry
- Satamaoperaattorit ry
- Sivistystyönantajat ry
- Sosiaalialan Työnantajat
- Teknokemian Yhdistys ry
- Teknologiateollisuus ry
- Terveyspalvelualan Liitto
- Viestinnän Keskusliitto
- Yleinen Teollisuusliitto

EK:n hallitus 2013

Puheenjohtaja

- Vuorineuvos Ilpo Kokkila, *SRV Yhtiöt Oyj*

Varapuheenjohtajat

- Toimitusjohtaja Matti Alahuhta, *KONE Oyj*
- Pääjohtaja Kari Jordan, *Metsä Group*
- Toimitusjohtaja Esa Kiiskinen, *Saija ja Esa Kiiskinen Oy*
- Pääjohtaja Kuisma Niemelä, *SOK*
- Konsernijohtaja Kari Stadigh, *Sampo Oyj*

Muut jäsenet

- Toimitusjohtaja Mikael Aro, *VR-Yhtymä Oy **
- Toimitusjohtaja Juha Gröhn, *Atria Oyj **
- Pääjohtaja Matti Halmesmäki, *Kesko Oyj*
- Toimitusjohtaja Lauri Kivekäs, *Rudus Oy*
- Toimitusjohtaja Matti Lievonen, *Neste Oil Oyj*
- Toimitusjohtaja Mikko Merivirta, *Cafetering Oy*
- Hallituksen puheenjohtaja Pauli Nurminen, *Hellmanin Konepaja Oy*
- Toimitusjohtaja Matti Rintanen, *Pori Energia Oy*
- Hallituksen puheenjohtaja Risto Siilasmaa, *Nokia Oyj ja F-Secure Oyj*
- Konsernijohtaja Karsten Slotte, *Oy Karl Fazer Ab ***
- Toimitusjohtaja Pekka Soini, *Sanoma News Oy*
- Toimitusjohtaja Minna Vanhala-Harmanen, *Opteam Yhtiöt Oy*
- Toimitusjohtaja Mika Vehviläinen, *Finnair Oyj ***
- Toimitusjohtaja Kari Virta, *ISS Palvelut Oy*

* uusi jäsen 30.5.2013 lähtien

** erosi 30.5.2013

EK:n edustajisto 2013

Varsinaiset edustajat

Autoliikenteen Työnantajaliitto ALT ry

Konsernijohtaja Antti Norrlin, Koiviston Auto -yhtymä.....	Toimitusjohtaja Tom Ward, Nobina Finland Oy
Toimitusjohtaja Jouni Sopula, Schenker Cargo Oy	Toimitusjohtaja Heikki Alanko, Oy Pohjolan Liikenne Ab

Elintarviketeollisuusliitto ry

Toimitusjohtaja Arto Jokinen, Pajuniemi Oy	Toimitusjohtaja Seppo Korpela, Lihajaloste Korpela Oy
Toimitusjohtaja Reijo Kiskola, Arla Ingman Oy Ab	Toimitusjohtaja Miska Kuusela, Helsingin Mylly Oy
Hallituksen pj. Juha Moilanen, Moilas Oy.....	Toimitusjohtaja Sakari Kotka, Suomen Nestlé Oy
Toimitusjohtaja Antti Orkola, Viking Malt Oy.....	Toimitusjohtaja Timo Laukkanen, Eckes-Granini Finland Oy Ab
Toimitusjohtaja Maria Vaissi, Vaissi Oy.....	Toimitusjohtaja Marina Sabel, Riitan Herkku Oy
Hallituksen pj Rabbe Wikström, Felix Abba Oy Ab	Toimitusjohtaja Timo Jänne, Linkosuon Leipomo Oy

Energiateollisuus ry

Johtaja Timo Karttinen, Fortum Asiakaspalvelu Oy	Toimitusjohtaja Hannu Kostiainen, Vattenfall Oy
Toimitusjohtaja Reijo Kolehmainen, Lappeenrannan Energia Oy	Toimitusjohtaja Pertti Laukkanen, Vantaan Energia Oy
Toimitusjohtaja Jukka Kärki, Enerke Oy	Toimitusjohtaja Taisto Lehonmaa, Suomen Energia-Urakointi Oy
Toimitusjohtaja Jarmo Tanhua, Teollisuuden Voima Oyj	Toimitusjohtaja Lauri Virkkunen, Pohjolan Voima Oy
Toimitusjohtaja Timo Pylvänen, Savon Voima Oyj	Toimitusjohtaja Perttu Rinta, Suur-Savon Sähkö Oy
Toimitusjohtaja Anders Renvall, Kymppivoima Oy.....	Toimitusjohtaja Patrick Wackström, Porvoon Energia Oy

Finanssialan keskusliitto ry

Aluepankinjohtaja Nina Arkilahti, Handelsbanken.....	Talousjohtaja Anders Norrena, Handelsbanken
Strategiajohtaja Tom Dahlström, OP-Pohjola-ryhmä	Henkilöstöjohtaja Teija Sarajärvi, OP-Pohjola -ryhmä
Yhtiölakimies Kaisa Forsström, Veritas eläkevakuutus.....	Talousjohtaja Tommy Sandås, Veritas Eläkevakuutus
Henkilöstöjohtaja Harri Hietaranta, Danske Bank Oyj	Maajohtaja Kenneth Kaarnimo, Danske Bank Oyj
Maajohtaja Ari Kaperi, Nordea-konserni.....	Varatoimitusjohtaja Topi Manner, Nordea-konserni
Toimitusjohtaja Antti Kuljukka, Fennia-ryhmä	Varatoimitusjohtaja Eero Eriksson, Fennia-ryhmä
Toimitusjohtaja Pasi Kämäri, Säästöpankkiliitto	Toimitusjohtaja Tommi Rytönen, Nooa säästöpankki
Toimitusjohtaja Jussi Laitinen, Aktia-konserni	Varatoimitusjohtaja Taru Narvanmaa, Aktia-konserni
Toimitusjohtaja Petri Niemisvirta, Mandatum	
Henkivakuutusosakeyhtiö	CFO Peter Johansson, Sampo Oyj
Johtaja Jari Sundström, LähiTapiola-ryhmä	Toimitusjohtaja Jukka Kinnunen, LähiTapiola, Vahinkovakuutus
Talousjohtaja Pekka Pajamo, Keskinäinen työeläkevakuutusyhtiö	Hallintojohtaja Timo Kaisanlahti, Keskinäinen työeläke-
Varma	vakuutusyhtiö Varma
Toimitusjohtaja Eero Ylä-Soininmäki, Pohjantähti Keskinäinen	Johtaja Sari Styrman, Pohjantähti Keskinäinen Vakuutusyhtiö
Vakuutusyhtiö	

Henkilöstöpalveluyritysten Liitto ry

Toimitusjohtaja Minna Vanhala-Harmanen, Opteam Yhtiöt Oy.....	Maajohtaja Heikki Karimaa, Studentwork Sharper Oy
Toimitusjohtaja Tommi Törmälä, Adecco Finland Oy	Toimitusjohtaja Leena Munter, Manpower Oy

Kaupan liitto ry

Toimitusjohtaja Sakari Ahdekivi, Tamro Oyj.....	Toimitusjohtaja Juha-Pekka Pöntinen, Starkki Oy Ab
Kauppaneuvos Heimo Aho, SKS Group Oy	Toimitusjohtaja Petri Heino, Heino Tukku Oy
Toimitusjohtaja Harri Broman, Broman Group Oy.....	Toimitusjohtaja Tuomo Rantalankila, Texmoda Fashion Group
Toimitusjohtaja Catarina Fagerholm, Instru optiikka Oy	Toimitusjohtaja Tuomo Tuomikoski, Tuomi-Team Oy
Pääjohtaja Matti Halmesmäki, Kesko Oyj	Henkilöstöjohtaja Riitta Laitasalo, Kesko Oyj
Toimitusjohtaja Pekka Helander, Salon Passeliauto Oy	Toimitusjohtaja Tom Terinkoski, Teknotoimi Oy Autokiila

Varsinaiset edustajat

Toimitusjohtaja Ralf Holmlund, *Suomen Lähikauppa Oy* .....
Apteekkari Pekka Karttunen, *Siilinjärven apteekki* .....
Kauppias Esa Kiiskinen, *K-citymarket Sello* .....
Toimitusjohtaja Hille Korhonen, *Alko Oy* .....
Pääjohtaja Kuisma Niemelä, *Suomen Osuuskauppojen Keskuskunta* .....
Kauppaneuvos Matti Pörhö, *Pörhön Autoliike Oy* .....
Hallituksen pj. Maarit Toivanen-Koivisto, *Onninen Oy* .....
Kauppaneuvos Daniel Ward, *Eurokangas Oy* .....
Toimitusjohtaja Jouko Vehmas, *Osuuskauppa Ympäristö* .....

Toimitusjohtaja Heikki Väänänen, *Tokmanni Oy* .....

Henkilökohtaiset varajäsenet

Toimitusjohtaja Pekka Lahti, *VV-Auto Group Oy* .....
Apteekkari Marja Ritala, *Kangasalan Apteekki* .....
Järjestöpäällikkö Hannu Rinne, *K-kauppaliitto ry* .....
Henkilöstöjohtaja Erkki Tommila, *Alko Oy* .....
Henkilöstöjohtaja Leena Olkkonen, *Suomen Osuuskauppojen Keskuskunta* .....
Toimitusjohtaja Mikko Servo, *Satakunnan Autotalo* .....
Konsernijohtaja Janne Timonen, *Machinery Oy* .....
Toimitusjohtaja Leo-Dan Bensky, *Anglo-Nordic Oy Ab* .....
Toimitusjohtaja Kimmo Simberg, *Etelä-Pohjanmaan Osuuskauppa* .....
Henkilöstöjohtaja Heini Pirttijärvi, *Stockmann Oyj Abp* .....

Kemianteollisuus ry

Toimitusjohtaja George Berner, *Berner Osakeyhtiö* .....
Toimitusjohtaja Tero Hemmilä, *Yara Finland Oy* .....
Toimitusjohtaja Erkki Järvinen, *Tikkurila Oyj* .....
Toimitusjohtaja Nina Kopola, *Suominen Kuitukankaat Oy* .....
Toimitusjohtaja Timo Piekkari, *Ekokem Oy* .....
Hallituksen puheenjohtaja Erkki Solja, *Kiilto Family Oy* .....
Toimitusjohtaja Christer Landgren, *DuPont Suomi Oy* .....
Toimitusjohtaja Markku Jokinen, *Sievin Jalkine Oy* .....
Toimitusjohtaja Pekka Rantamäki, *Teknos Oy* .....
Toimitusjohtaja Ari Makkonen, *EURENCO Vihtavuori Oy* .....
Toimitusjohtaja Juha Mäkinen, *Sachtleben Pigments Oy* .....
Toimitusjohtaja Kaj Gustafsson, *Nauticat Yachts Oy* .....

Kiinteistöpalvelut ry

Toimitusjohtaja Antti-Pekka Aravirta, *Kiinteistö- ja ympäristöpalvelut Oy* .....
Toimitusjohtaja Tauno Maksniemi, *RTK-Palvelu Oy* .....
Hallintojohtaja Kalevi Ranta, *Rovanapa Oy* .....
Toimitusjohtaja Juhapekka Joronen, *SOL Palvelut Oy* .....

Kulutustavararyhmä ry

Teollisuusneuvos Jouko Salakka, *Finlayson Oy* .....
Executive Vice President Laura Raitio, *Ahlstrom Oyj* .....

Kumiteollisuus ry

Toimitusjohtaja Aapo Nurmi, *Trelleborg Industrial Products Finland Oy* .....
Toimitusjohtaja Martti Aromaa, *Reka Kumi Oy* .....

Logistiikkayritysten Liitto ry

Toimitusjohtaja Jouni Sopula, *Schenker Cargo Oy* .....
Toimitusjohtaja Jussi Sipilä, *Suomen Kaukokiito Oy* .....

Lääketeollisuus ry

Toimitusjohtaja Jaakko Linna, *Oy Leiras Finland Ab* .....
Toimitusjohtaja Jyrki Liljeroos, *Santen Oy* .....

Matkailu- ja Ravintolapalvelut MaRa ry

Hallituksen puheenjohtaja Mikko Merivirta, *Cafetering Oy* .....
Ravintoloitsija Jarkko Myllymäki, *Zipuli Oy* .....
Toimitusjohtaja Esa Pihlajaniemi, *Talma Ski Oy* .....
Toimitusjohtaja Kasper Saari, *Royal Ravintolat Oy* .....
Toimitusjohtaja Miikka Seppälä, *Tampereen Särkänniemi Oy* .....
Toimitusjohtaja Kimmo Simberg, *Etelä-Pohjanmaan Osuuskauppa* ...
Ravintoloitsija Ari Laakkonen, *Jumpru Oy* .....
Toimitusjohtaja Mika Moisander, *Beodos Oy* .....
Johtaja Jukka-Pekka Pajunen, *Holiday Club Resorts Oy* .....
Toimitusjohtaja Tomi Lantto, *Antell-Catering Oy* .....
Hallintojohtaja Niki Matheson, *Helsinki-viikon säätiö* .....
Toimialajohtaja Jouko Heinonen, *HOK-Elanto Liiketoiminta Oy* .....

Metsäteollisuus ry

Pääjohtaja Kari Jordan, *Metsä Group Oy* .....
Toimitusjohtaja Ville Kopra, *Versowood Oy* .....
Toimitusjohtaja Jussi Pesonen, *UPM-Kymmene Oyj* .....
Toimitusjohtaja Pekka Sairanen, *Domus Yhtiöt Oy* .....
Toimitusjohtaja Ilkka Hämälä, *Metsä Fibre Oy* .....
Toimitusjohtaja Arto J. Huurinainen, *Tornator Oy* .....
Director, Corporate Responsibility & Public Affairs Marko Janhunen, *UPM-Kymmene Oyj* .....
Toimitusjohtaja Kyösti Pöyry, *Paperinkeräys Oy* .....

Varsinaiset edustajat

Toimitusjohtaja Tuija Suur-Hamari, <i>Kotkamills Oy</i>	Toimitusjohtaja Sari Rämö, <i>DS Smith Packaging Finland Oy</i>
Maajohtaja Juha Vanhainen, <i>Stora Enso Oyj</i>	Yhteiskuntasuhdejohtaja Jorma Westlund, <i>Stora Enso Oyj</i>
Hallituksen puheenjohtaja Seppo Vikström, <i>Isku Yhtymä Oy</i>	Toimitusjohtaja Tommy Lindström, <i>Iisveden Metsä Oy</i>
Teollisuusneuvos Jouko Virranniemi, <i>Pölkky Oy</i>	Varatoimitusjohtaja Kari Nikkanen, <i>Olavi Räsänen Oy</i>
Toimitusjohtaja Tomi Yli-Kyyny, <i>Vapo Oy</i>	Mill Director Martti Savelainen, <i>Sappi Finland Operations Oy</i>

Muoviteollisuus ry

Hallituksen jäsen Kari Kallonen, <i>Oy Orthex Ab</i>	Toimitusjohtaja Hanna Ristola, <i>Premix Oy</i>

Palvelualojen työnantajat PALTA ry

Toimitusjohtaja Niclas Ahlbom, <i>G4S Cash Solutions Oy</i>	Toimitusjohtaja Harri Veijola, <i>Loomis Suomi Oy</i>
Toimitusjohtaja Robert Andersson, <i>TeliaSonera Finland Oyj</i>	Toimitusjohtaja Esa Sillanpää, <i>AinaCom Oyj</i>
Toimitusjohtaja Mikael Aro, <i>VR-Yhtymä Oy</i>	Toimitusjohtaja Kari Savolainen, <i>Finavia Oyj</i>
Toimitusjohtaja Liisi Jauho, <i>Finnkino Oy</i>	Taluspäällikkö Pauliina Talonen, <i>Ikaalisten Matkatoimisto Oy</i>
Toimitusjohtaja Tom Kaisla, <i>Eila Kaisla Oy</i>	Toimitusjohtaja Heimo Hakkarainen, <i>Suomen varamiespalvelu Oy</i>
Talousjohtaja Ari Lemmetty, <i>Oy Carat Finland Ab</i>	Toimitusjohtaja Ari Kohonen, <i>Tekla Oyj</i>
Konsernijohtaja Heikki Malinen, <i>Itella Oyj</i>	Johtaja Jukka Rosenberg, <i>Itella Oyj</i>
Toimitusjohtaja Veli-Matti Mattila, <i>Elisa Oyj</i>	Toimitusjohtaja Pauli Korpi-Tassi, <i>Pohjanmaan Puhelin Oy</i>
Toimitusjohtaja Esa Meriläinen, <i>Nurmijärvi Golf</i>	Toimitusjohtaja Arja Byman, <i>Messilä Golf Oy</i>
Toimitusjohtaja Jarmo Mikkonen, <i>Securitas Oy</i>	Toimitusjohtaja Jarmo Nuora, <i>Rengasnuora Oy</i>
Toimitusjohtaja Erkki K. Mäkinen, <i>Vammalan Tilitoimisto Oy</i>	Toimitusjohtaja Riku Lamppu, <i>Midas Touch Oy</i>
Toimitusjohtaja Velipekka Nummikoski, <i>Raha-automaattiyhdistys</i>	Pääsihteeri Markku Kotila, <i>Suomen Piipliaseura</i>
Toimitusjohtaja Asko Schrey, <i>Pretax Oy</i>	Yrittäjäneuvos Paavo Aro, <i>Sähkö-Aro Oy</i>
Toimitusjohtaja Pekka Salokangas, <i>Relacom Oy</i>	Toimitusjohtaja Juha Luusua, <i>Eltel Networks Oy</i>
Johtaja Jorma Tolonen, <i>Kainuun Metsäkeskus</i>	Toimitusjohtaja Seppo Asikainen, <i>Autokoulu Asikainen Ky</i>
Toimitusjohtaja Göran Åberg, <i>Schenker Oy</i>	Toimitusjohtaja Riitta Laukkanen, <i>Scandinavian Marketing Gainer Oy</i>

Puusepännteollisuus

Toimitusjohtaja Heikki Martela, <i>Martela Oyj</i>	Toimitusjohtaja Jukka Korhonen, <i>Huonekalutehdas Korhonen Oy</i>

Rakennusteollisuus RT ry

Toimitusjohtaja Per Fjäder, <i>Fjäder-Group Oy</i>	Toimitusjohtaja Mikael Tallqvist, <i>Ab Tallqvist Infra Oy</i>
Johtaja Jouni Forsman, <i>YIT Rakennus Oy</i>	Toimitusjohtaja Jarmo Yletyinen, <i>Terramare Oy</i>
Toimitusjohtaja Henri Juva, <i>Mikenti-Yhtiöt Oy</i>	Toimitusjohtaja Ville Hälinen, <i>LVI-Aitta Oy</i>
Toimitusjohtaja Bertel Karlstedt, <i>Nordkalk Oyj Abp</i>	Toimitusjohtaja Kalervo Matikainen, <i>Finnsementti Oy</i>
Varatoimitusjohtaja Tero Kiviniemi, <i>YIT Rakennus Oy</i>	Hallituksen puheenjohtaja Esa Kiiveri, <i>Rakennustoimisto Arkta Oy</i>
Toimitusjohtaja Heikki Koho, <i>Varte Oy</i>	Toimitusjohtaja Kari Salminen, <i>Patria-Rakennus Oy</i>
Teollisuusneuvos Hannu Löytönen, <i>Betsset Oy</i>	Toimitusjohtaja Lauri Kivekäs, <i>Rudus Oy</i>
Toimitusjohtaja Arto Pohjonen, <i>Lujatalo Oy</i>	Toimitusjohtaja Harri Savolainen, <i>NCC Rakennus Oy</i>
Toimitusjohtaja Tommi Romanoff, <i>Parketti Romanoff Oy</i>	Johtaja Jari Suuronen, <i>KerabitPro Oy</i>

Satamaoperaattorit ry

Toimitusjohtaja Matti Esko, <i>Oy Rauma Stevedoring Ltd</i>	Toimitusjohtaja Seija Turunen, <i>Finnsteve Oy Ab</i>

Sivistystyönantajat ry

Rehtori Helena Ahonen, <i>Koulutuskeskus Agricola</i>	Rehtori Liisa Stjernberg, <i>Lauttasaaren Musiikkiopisto</i>
Rehtori Kaija Holli, <i>Tampereen yliopisto</i>	Rehtori Jorma Mattinen, <i>Åbo Akademi</i>
Hallintojohtaja Esa Hämäläinen, <i>Helsingin yliopisto</i>	Henkilöstöjohtaja Kira Ukkonen, <i>Helsingin yliopisto</i>
Rehtori Timo Karkola, <i>Ami-säätiö</i>	Vararehtori Jukka Niiranen, <i>Suomalaisen Yhteiskoulun Osakeyhtiö</i>
Rehtori Gun Marit Nieminen, <i>Haaga Instituutti -säätiö</i>	Rehtori Markku Aunola, <i>Kiipulasäätiö</i>
Rehtori Henrik Wolff, <i>Stiftelsen Arcada</i>	Rehtori Kimmo Sirainen, <i>Varalan Säätiö</i>

Varsinaiset edustajat

Henkilökohtaiset varajäsenet

Sosiaalialan Työnantajaliitto ry

Liiketoimintajohtaja Teemu Annala, <i>Carema Oy</i>	Toiminnanjohtaja Virpi Dufva, <i>Vanhus- ja lähimmäispalvelun liitto ry</i>
Toimitusjohtaja Kristiina Hautakangas, <i>Mainio Vire Oy</i>	Hallintojohtaja Sami Lukkari, <i>Attendo MedOne Hoiva Oy</i>
Toimitusjohtaja Reijo Moilanen, <i>Nuorten ystävät -palvelut Oy</i>	Toimitusjohtaja Marja Aarnio-Isomäki, <i>Esperi Care Oy</i>
Taloustoimintajohtaja Pekka Räsänen, <i>Kuurojen Palvelusäätiö</i>	Toimitusjohtaja Ilkka Repo, <i>Allergia- ja Astmaliitto ry</i>

Teknokemian Yhdistys ry

Toimitusjohtaja Tapio Pajuharju, <i>Lumene Oy</i>	Osastonjohtaja Tia Yrjölä, <i>Berner Oy</i>

Teknologia- ja Teollisuus ry

Toimitusjohtaja Kimmo Fischer, <i>Sito Oy</i>	Toimitusjohtaja Yrjänä Ahto, <i>Fujitsu Services Oy</i>
Hallituksen puheenjohtaja Mika Halttunen, <i>Halton Oy</i>	Hallituksen puheenjohtaja Päivi Leiwo-Svensk, <i>Oilon Oy</i>
Konsernijohtaja John Hartwall, <i>K. Hartwall Oy Ab</i>	Hallituksen puheenjohtaja Jaakko Isosaari, <i>MSK Group Oy</i>
Toimitusjohtaja Pekka Heikonen, <i>Pemamek Oy</i>	Toimitusjohtaja Antti Ranta, <i>Konepaja Antti Ranta Oy</i>
Toimitusjohtaja Tauno Heinola, <i>ABB Oy</i>	Maajohtaja Tommi Uitto, <i>Nokia Siemens Networks Oy</i>
Hallituksen puheenjohtaja Antti Herlin, <i>KONE Oyj</i>	Toimitusjohtaja Tapio Hakakari, <i>Cargotec Oyj</i>
Hallituksen puheenjohtaja Heikki Hornborg, <i>Etteplan Oyj</i>	Hallituksen puheenjohtaja Jorma Nakkala, <i>Nokka-Yhtiöt Oy</i>
Taloustoimintajohtaja Kalervo Huhtinen, <i>Paakkilan Konepaja Oy</i>	Toimitusjohtaja Timo Salli, <i>Katsa Oy</i>
Toimitusjohtaja Jukka Hyryläinen, <i>KATKO Oy</i>	Toimitusjohtaja Asko Kallonen, <i>Helvar Oy Ab</i>
Toimitusjohtaja Matti Kähkönen, <i>Metso Oyj</i>	Toimitusjohtaja Hanna Halme, <i>Wallac Oy</i>
Toimitusjohtaja Heikki Lehtonen, <i>Componenta Oyj</i>	Hallituksen puheenjohtaja Pauli Nurminen, <i>Hellmanin Konepaja Oy</i>
Toimitusjohtaja Pertti Lemettinen, <i>Levypyörä Oy</i>	Konsernijohtaja Risto Salo, <i>Hollming Oy</i>
Talous- ja rahoitusjohtaja Raimo Lind, <i>Wärtsilä Oyj Abp</i>	Toimitusjohtaja Vesa Laisi, <i>Vacon Oy</i>
Toimitusjohtaja Eero Mäkinen, <i>Traformic Oy</i>	Hallituksen puheenjohtaja Markku Rentto, <i>Reka Kaapeli Oy</i>
Hallituksen puheenjohtaja Jari Paasikivi, <i>Uponor Oy</i>	Toimitusjohtaja Petri Laurikka, <i>A-Insinöörit Suunnittelu Oy</i>
Hallituksen puheenjohtaja Timo Parmasuo, <i>Meconet Oy</i>	Toimitusjohtaja Kjell Forsén, <i>Vaisala Oy</i>
Hallituksen puheenjohtaja Jorma Paturi, <i>Meka Pro Oy</i>	Hallituksen puheenjohtaja Erkki Kaijasilta, <i>T-Drill Oy</i>
Toimitusjohtaja Ari Rahkonen, <i>Microsoft Oy</i>	Toimitusjohtaja Pertti Korhonen, <i>Outotec Oy</i>
Toimitusjohtaja Gretel Ramsay, <i>Tammet Oy</i>	Hallituksen puheenjohtaja Jari Ollila, <i>Purso Oy</i>
Toimitusjohtaja Mika Seitovirta, <i>Outokumpu Oyj</i>	Toimitusjohtaja Pekka Lundmark, <i>Konecranes Oyj</i>
Hallituksen puheenjohtaja Risto Siilasmaa, <i>Nokia Oyj</i>	Toimitusjohtaja Pekka Pera, <i>Talvivaaran Kaivososakeyhtiö Oy</i>
Yrittäjäneuvos Taisto Sorjonen, <i>Tasowheel Group Oy</i>	Toimitusjohtaja Pekka Frantti, <i>GS-Hydro Oy</i>
Operatiivinen johtaja Timo Suistio, <i>STX Finland Oy</i>	Toimitusjohtaja Hans Sohlström, <i>Rettig Group Oy Ab</i>
Toimitusjohtaja Sakari Tamminen, <i>Rautaruukki Oyj</i>	Hallituksen puheenjohtaja Hannu Vaajoensuu, <i>Basware Oy</i>
Hallituksen puheenjohtaja Antti Zitting, <i>Sacotec Components Oy</i>	Toimitusjohtaja Antti Ala-Talkkari, <i>Veljekset Ala-Talkkari Oy</i>

Terveyspalvelualan Liitto ry

Toimitusjohtaja Kirsi Lehtonen, <i>Kaunialan Sairaala Oy</i>	Taloustoimintajohtaja Juha Kotikangas, <i>Invalidiliitto ry</i>
Liiketoimintajohtaja Anna-Maria Mäkelä, <i>Oral Hammaslääkärit Oyj</i> ..	Henkilöstöjohtaja Sara Purhonen, <i>Diacor Oyj</i>

Viestinnän Keskusliitto ry

Johtaja Keijo Ketonen, <i>TS-Yhtymä Oy</i>	Toimitusjohtaja Matti Uuttu, <i>Otavan Kirjapaino Oy</i>
Toimitusjohtaja Anu Nissinen, <i>Sanoma Entertainment Oy</i>	Toimitusjohtaja Alexander Lindholm, <i>Otavamedia Oy</i>

Yleinen Teollisuusliitto ry

Toimitusjohtaja Juha Laurio, <i>Lindström Oy</i>	Toimitusjohtaja Anne Lindström, <i>Kansiopalvelu Oy</i>

Elinkeinoelämän keskusliitto EK

PL 30 (Eteläranta 10), 00131 Helsinki
Puhelin 09 42 020 ▪ Faksi 09 4202 2299
www.ek.fi

Julkaisun toimitus:

Teemu Lindfors

Ulkoasu:

Arja Nyholm | JUMO OY

Maaliskuu 2014